

[Socialministeren]

delse med en vurdering af det aktuelle sociale behov.

Efter forslaget indeholder socialindkomsten desuden et *formuetillæg*. Når der skal skabes et nyt beregningsgrundlag for de sociale ydelser, må det være rimeligt ikke at være bundet til alene at anvende de fra den skattemæssige ligning anvendte elementer, men i stedet søge at tage hensyn til alle væsentlige forhold, der er afgørende for det sociale behov for hjælp. Regeringen finder, at besiddelse af formue har betydning for det sociale behov, idet besiddelse af en betydelig formue udtrykker en økonomisk formåen, som stiller ejeren bedre end personer uden en sådan formue. Forslaget indeholder en fritagelse for pensionister for så vidt angår formuen i en ejerbolig. Jeg skal henvise til den nærmere gennemgang af disse regler i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det hermed fremsatte lovforslag om en socialindkomst skal ses som et led i en samlet omlægning af beregningsgrundlaget for indkomstafhængige ydelser fra beregning på grundlag af den skattepligtige indkomst til beregning på grundlag af socialindkomst, der så retfærdigt som muligt udtrykker det sociale behov for hjælp.

Det fremsatte lovforslag er et væsentligt skridt mod dette mål, men det tager ikke hensyn til de sociale skævheder, der følger af retten til at fradrage private renteudgifter.

Fradragsretten kan medføre, at personer, hvis økonomiske situation er tilstrækkelig god til at opnå kredit, derved kan nedbringe indkomstgrundlaget for beregning af sociale ydelser i et sådant omfang, at de kan modtage større sociale ydelser end personer, hvis økonomiske forhold ikke muliggør en sådan lånoptagning.

Den afgørende betydning får fradragsretten for renteudgifter for forholdet mellem ejere og lejere. Den samme utilsigtede dobbeltvirkning af fradrag, som efter dette lovforslag fjernes for så vidt angår f. eks. fradrag for forsikringer, genfindes her, endda i betydelig større målestok. Regeringen finder det ikke socialt rimeligt, at der gives kompensation to gange: først ved skatteberegningen og derefter ved udmålingen af en social ydelse.

Regeringen havde derfor ønsket, at private renteudgifter, der overstiger private renteindtægter (nettoprincippet), ikke kunne fratræk-

kes i socialindkomsten. Et væsentligt grundlag for en sådan ordning er imidlertid en omlægning af rentefradragsretten i forbindelse med den skattemæssige ligning.

Da denne omlægning af rentefradragsretten endnu ikke har kunnet gennemføres, har regeringen set sig nødsaget til at undlade i dette lovforslag at optage bestemmelser, der retter op på skævheden som følge af den dobbelte virkning af rentefradragsretten.

Regeringen lægger vægt på, at især den skævhed i udmålingsgrundlaget, som er i forholdet mellem ejer og lejer, bliver udlignet. Jeg vil derfor arbejde videre med henblik på, så snart det er muligt, at fremsætte lovforslag til en 2. fase til fuld gennemførelse af socialindkomsten. I forbindelse med overvejelserne om opretning af denne skævhed vil regeringen nærmere overveje muligheden af at indføre en social lejeværdi. En sådan social lejeværdi er opstillet som en mulighed i den tidligere omtalte redegørelse af februar 1980 om en socialindkomst.

Regeringen vil desuden i overvejelserne med henblik på 2. fase af indførelse af socialindkomsten undersøge mulighederne for at bortse fra de særlige afskrivningsmuligheder for selvstændige erhvervsdrivende samt mulighederne for at medtage pensionsbidrag for lønmodtagere med arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger samt for tjenestemænd i socialindkomsten.

Regeringen har fundet det nødvendigt at fremsætte dette forslag til en mere retfærdig fordeling af de indtægtsbestemte sociale ydelser nu og ikke vente, til et mere endeligt forslag til en socialindkomst fremsættes.

Regeringen er stillet over for nødvendigheden af besparelser også på det sociale område. For at sikre, at dette sker på en sådan måde, at de socialt dårligst stillede ikke får deres hjælp forringet, må der skabes så rimeligt et mål for det sociale behov for hjælp, som det for tiden er muligt.

Forslaget indebærer en forhøjelse af indkomstgrundlaget for de ydelser, der foreslås beregnet på grundlag af den foreslåede socialindkomst i de samtidig fremsatte lovforslag, således at indkomstgrundlaget bedre svarer til det sociale behov for ydelserne.

På socialministeriets område stilles der således forslag om anvendelse af socialindkomsten ved beregning af børnetilskud, ungdomsydelse, folke-, invalide- og enkepension,